

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:3493

av Per Åsling m.fl. (C)

Inlandsbanan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Trafikverket i samverkan med Inlandsbanan AB och näringslivet i uppdrag att se över möjligheten att rusta upp Inlandsbanan inklusive samtliga tvärbanor och därmed skapa förutsättningar för nya och växande företag med fler jobb och tillväxt i inlandet och bidra till den globala klimatomställningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Inlandsbanan byggdes mellan 1907 och 1937 och sträcker sig mellan Gällivare och Kristinehamn. Anledningen till att den byggdes var att möjliggöra transporter av råvaror och persontrafik genom Norrlands och norra Svealands inland. Järnvägen har ett strategiskt läge, inte minst med hänseende till all den skogsråvara och de metall- och mineraltillgångar som finns belägna längs med järnvägen. I dag bedrivs på Inlandsbanan endast begränsad trafik. Detta eftersom det finns ett stort investerings- och underhållsbehov. Om inget görs riskerar järnvägens lönsamhet att försämrans. Styrelsen för Inlandsbanan AB, som på uppdrag från staten förvaltar Inlandsbanan, har i äskande till Trafikverket och Näringsdepartementet lyft fram stora investeringsbehov.

En upprustad inlandsbana skulle kunna spela en stor roll för effektiva transporter och därmed än mer konkurrenskraftiga priser. Att förstärka Inlandsbanan skulle kunna avlasta både en framtida botnisk korridor och stambanan genom övre Norrland som är enkelspårig och även den i behov av upprustning. Det skulle ge ett extra 3:e spår som underlättar transporterna och samtidigt minska sårbarheten vid eventuella störningar på stambanan, vilket berörs i ett av uppdragen som Sverigeförhandlingen har, men också möjligheter att helt avlasta stambanan för att effektivisera dess upprustning.

Redan i dag har Inlandsbanan betydelse för gruvnäringen, bland annat för transporter av insatsvaror som kalk. Men på senare år har också den växande nationella och internationella efterfrågan på klimatneutral och förnybar energi i form av biobränsle ökat banans strategiska läge ytterligare. Förutom att främja jobb och tillväxt kan järnvägen bli en viktig bricka i klimatomställningen och bidra till att Sverige år 2045

når målet om en hållbar och resurseffektiv energiförsörjning utan nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären. Inlandsbanan AB:s koncern har i sina affärsmål att vara helt fossilfri redan 2020.

Det är av stor vikt och ett nationellt intresse att det skapas förutsättningar för Inlandsbanan att bli den pulsåder genom inlandet som den har potential att bli för såväl persontrafik som godstransport. Persontrafiken på Inlandsbanan har tillsammans med besöksnäringen längs med banan, ökat kraftigt de senaste åren och det rullar sedan vintern 2012/13 kommersiell nattågstrafik på Inlandsbanan. Inlandsbanan AB har som ett av affärsmålen att den reguljära kollektivtrafik som upphörde på banan 1993, ska från dec 2019 återigen trafikera Inlandsbanan med moderna motorvagnar som rullar på fossilfria drivmedel.

Ett annat av uppdragen i Sverigeförhandlingen är bostadsbyggandet i våra tre största städer. För att bostadsbyggandet och för all del både höghastighetsjärnväg och övriga satsningar på infrastruktur ska kunna förverkligas krävs stora mängder makadam, ”gråberg”. Gruvnäringen i norr har naturligt stora mängder makadam som restprodukt och Inlandsbanan kan på ett effektivt sätt erbjuda transportlösningar där makadam fraktas söderut och kalk norrut vilket också avlastar kalkuttaget på Gotland.

Nu när den tidigare regeringen tillsatt förhandlingspersoner för infrastruktur-satsningar i norra Sverige finns alla möjligheter att rusta upp banan ifråga. Det är vidare angeläget att ta ett samlat grepp, eftersom ansvaret idag ligger på flera myndigheter och Inlandsbanan AB. Genom en ordentlig upprustning med grundförstärkning så att banan klarar en bärighet på 22,5 ton, och genom att öppna tvärbanor för trafik, kan mycket gods flyttas från landsväg till järnväg, vilket också framgår av Skogforsks rapport ”Transportsystemet Inlandsbanan” daterad 2016-05-12.

Vi anser att regeringen bör ge Trafikverket samma ansvar för upprustning och nyinvestering i Inlandsbanan inklusive samtliga tvärbanor som Trafikverket redan har för andra stambanor. Dessa investeringar kan ske i form av en OPS-satsning.

Per Åsling (C)

Helena Lindahl (C)

Peter Helander (C)

Daniel Bäckström (C)